

Meningittepideemi truer Afrika⁰⁰

Norske myndigheter var de første som bevilget penger til en ny og svært nødvendig vaksine mot dødbringende hjernehinnebetennelse i Afrika.

Internasjonale hjelpeorganisasjoner har bedt om hjelp til å skaffe vaksiner mot den såkalte W135-meningokokken som truer en rekke land i Afrika, melder Leger Uten Grenser. Meningitt oppstår periodisk i epidemier i det såkalte meningittbeltet i Afrika, som strekker seg fra den vestafrikanske kysten til Afrikas horn i øst. I 2002 brøt det ut en meningittepideemi i Burkina Faso, men vaksiner av befolkningen viste seg ikke å beskytte mot W135-stammen som forårsaket epidemien. 1 400 mennesker døde.

Den bivalente vaksinen som brukes i Afrika er kun effektiv mot gruppe A- og gruppe C-meningokokker. Man frykter nå at W135-meningokokken kan spres til nabolandene ved et nytt utbrudd. Verdens helseorganisasjon (WHO) har derfor forhandlet frem en avtale med GlaxoSmithKline om produksjon av en trivalent polysakkaridvaksine som beskytter mot serogrupperne A, C og W135. Leger Uten Grenser bad i november Utenriksdepartementet om bidrag til å finansiere vaksinen. Dette resulterte i at Norge som første land bidro med 145 000 euro. Totalt kreves det nærmere 10 millioner euro. *S.B. Nesje*
www.legeforeningen.no/index.db2?id=14087

Risikabelt for pasienter med implanterte hjernestimulatore

Alle former for mikro- og kortbølgebehandling til pasienter med implanterte elektroder i hjernen kan medføre alvorlig risiko og frarådes.

I samråd med fagmiljøer i Danmark og Tyskland har vi valgt også å fraråde terapeutisk ultralydbehandling inntil nærmere avklaring foreligger.

Nye kasuistikker fra USA rapporterer om to pasienter med Parkinsons sykdom og implanterte elektroder i hjernen som døde etter henholdsvis peroperativ diatermi og kortbølgebehandling av skoliose.

De senere år er kirurgisk behandling med pulset strømtilførsel (deep brain stimulation, DBS) til definerte kjerneområder i hjernen (thalamus, pallidum, nucleus subthalamicus) blitt en etablert og god behandling for utvalgte pasienter med Parkinsons sykdom eller tremor. Særlig er implantasjon av elektroder til nucleus subthalamicus blitt et nødvendig tilskudd til behandling av komplisert Parkinsons sykdom. Ved Rikshospitalet er foreløpig ca. 50 pasienter operert på denne måten. Dette tallet antas å øke betydelig i løpet av de nærmeste årene.

Implantasjon av pulsgenerator med tilførsel av strøm til hjernen via ledninger representerer et energioverførende system med potensielle farer. Ytre energi kan overføres via systemet og gi alvorlige skader. Særlig gjelder dette terapeutisk mikro- og kortbølgebehandling, som pasienter kan få hos lege, tannlege, fysioterapeut, ev. hos andre som driver terapeutisk virksomhet. Det amerikanske Food and Drug Administration (FDA) gikk derfor ut med en advar-

sel like før jul som også det medisinske miljøet må ta hensyn til (1).

I denne advarselen frarådes det at pasienter som har implanterte hjernestimulatore (DBS) får noen form for terapeutisk mikro- eller kortbølgebehandling, uavhengig av hvor på kroppen denne gis. Selv om FDA-rapporten fremhever at liknende komplikasjoner ikke er sannsynlige ved ultralydbehandling, har våre samarbeidsmiljøer i Danmark og Tyskland valgt å gå ut med en generell advarsel også når det gjelder terapeutisk ultralydbehandling. Vi har etter diskusjon med disse fagmiljøene valgt å komme med tilsvarende advarsel i Norge inntil nærmere avklaring foreligger. Leger, tannleger og fysioterapeuter oppfordres derfor til ikke å henvise til eller anbefale slik behandling for disse pasientene. Det anbefales også at fagpersonell som utfører terapeutisk ultralyd eller kortbølgebehandling, sikrer seg at pasienten ikke er operert med slik metode før behandling gis.

Ved Rikshospitalet er disse momentene tatt inn i informasjonen til pasientene. Det er imidlertid viktig at også andre behandlere som har kontakt med denne pasientgruppen, er informert. *R. Gerdtz og E. Dietrichs, Rikshospitalet*
www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.vis/Nyhet?vp_id=191

TIDSSKRIFTET PÅ INTERNETT

Nyheter publiseres fortløpende på:
www.tidsskriftet.no

Søkbar fulltekstversjon på nett:
www.tidsskriftet.no

E-postabonnement på innholdsfortegnelsen:
www.tidsskriftet.no

Kunnskapsprøver:
www.tidsskriftet.no/quiz

Stillingsdatabase og mulighet til å bli varslet om ledige legestillinger via e-post:
www.tidsskriftet.no/stilling

Siden litteratur for leger:
www.tidsskriftet.no/bok

Tverrfaglig satsing på medisinsk historie

Universitetet i Bergen vil etablere et tverrfaglig forum for medisinsk historie. Bergen er et godt utgangspunkt for slike studier, mener initiativtakerne.

www.legeforeningen.no/index.db2?id=14199

Hele potten til de regionale helseforetakene

Fra 2004 skal alle statlige tilskudd til spesialisthelsetjenesten gå gjennom de regionale helseforetakene, som får svært vide fullmakter. Det kommer frem i den offentlige utredningen *Behovsbasert finansiering av spesialisthelsetjenesten*.

www.legeforeningen.no/index.db2?id=14202

Nettside for legen om trygd

Det er etablert en egen nettside med informasjon for leger på www.trygdeetaten.no. På siden ligger det foreløpig mye informasjon om satsingen på inkluderende arbeidsliv.

www.legeforeningen.no/index.db2?id=14455

Egenandelstak 2 innført 1. januar

Den nye takordningen er på 4 500 kroner og omfatter fysioterapi, refusjonsberettiget tannbehandling, opphold ved opptreningsinstitusjoner og klimareiser til utlandet.

www.legeforeningen.no/index.db2?id=14350

